Aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Maastricht

t.a.v. Niels Harteman, secretaris

Per e-mail: niels.harteman@maastrichtuniversity.nl

Maastricht, 26 februari 2018

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit UM,

Middels deze brief zal ik reageren op de kritiek die de heer Vrijkotte heeft geuit over onze publicatie “Mythen over conflictscheidingen: de kennis van juridische en sociale professionals” (de Ruiter & van Pol, 2017).[1]

Ten eerste geeft de heer Vrijkotte aan dat een responspercentage van 10,36% te gering zou zijn om conclusies op te baseren. Hij beweert dat wij onvoldoende moeite gedaan zouden hebben om dit respons percentage te verhogen. Waarop deze aanname gebaseerd is, is niet duidelijk. Het onderzoeksprotocol voor deze studie, inclusief de wervingsprocedure, is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de Universiteit Maastricht (registratienummer: ECP-150 20_03_2015). In het onderzoeksprotocol staat beschreven hoe de werving van de respondenten verloopt. In de eerste versie van het manuscript dat aan het tijdschrift *Familie en Recht* is aangeboden, staat een uitgebreide beschrijving van de wervingsprocedure per aparte beroepsgroep. Deze uitgebreide versie is op verzoek van de redactie ingekort tot de versie die in de uiteindelijke publicatie terecht is gekomen. Hierdoor is de specifieke informatie per beroepsgroep uit de uiteindelijke publicatie weggevallen, maar ik geef het origineel hieronder weer ter informatie:

“Procedure

Respondenten werden gerekruteerd door het contacteren van relevante verenigingen en organisaties in Nederland: Mediator Federatie Nederland (MFN), vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS), Raad voor Rechtsbijstand, Raad voor de Rechtspraak, Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP), Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en Bureau Jeugdzorg.

Onze wervingsprocedure was gestandaardiseerd om ervoor te zorgen dat alle organisaties/instanties op een vergelijkbare manier benaderd werden. Eerst hebben we de organisaties van ons onderzoek op de hoogte gesteld door middel van een gestandaardiseerde e-mail . Deze e-mail bevatte achtergrond informatie over conflictscheidingen, informatie over het doel van het onderzoek en belangrijke informatie over de vragenlijst zelf (bijv. lengte, ethische goedkeuring, etc.). Binnen een week contacteerden we telefonisch een verantwoordelijke persoon binnen de organisatie en vroegen we toestemming om hun leden/medewerkers te contacteren om onze web-survey te verspreiden.

[1] Prof. dr. Corine de Ruiter en Brigitte van Pol MSc, 'Mythen over conflictscheidingen: Een onderzoek naar de kennis van juridische en sociale professionals', Family & Law May 2017, DOI: 10.5553/FenR/.000032

Afhankelijk van de voorkeur van de organisatie, contacteerden we de respondenten op drie verschillende manieren.

Volgens de eerste, meeste wenselijke optie, ontvingen wij de contactgegevens van de respondenten en contacteerden wij hen door een e-mail te sturen met de link naar de online vragenlijst. Deze e-mail stuurden we op drie verschillende momenten met een interval van twee weken ertussen. Aangezien we bij deze optie de meeste controle over het wervingsproces hadden, verdiende deze de voorkeur (Tuten, 2010)[2]*. In geval de organisatie niet de e-mailadressen van de medewerkers/leden aan ons kon of wilde verstrekken, werd door de organisatie zelf een e-mail verspreid. De derde optie was om de respondenten te benaderen via de nieuwsbrief van de organisatie. In alle gevallen kregen de potentiële respondenten dezelfde gestandaardiseerde e-mail met informatie over het doel van het onderzoek, achtergrondinformatie over conflictscheidingen en informatie over de vragenlijst zelf en de link naar de online vragenlijst.*

Hieronder geven we de specifieke wervingsprocedure per beroepsgroep weer. In totaal hebben we contact opgenomen met 8.942 professionals wat resulteerde in 863 respondenten (respons van 10.36%). Dit is een gangbaar responspercentage bij online surveys.

***Advocaten en mediators.** De lijst van advocaten en mediators werd verkregen op verschillende manieren. Ten eerste hebben de vereniging Familierecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS) en de Nederlandse Mediatorsvereniging (NMv) onze studie tweemaal in hun nieuwsbrief aangekondigd. Deze nieuwsbrieven bereiken samen ongeveer 3600 praktiserende mediators en/of advocaten. Daarnaast hebben we met behulp van de Raad voor de Rechtsbijstand en Mediators Federatie Nederland (MFN) 4.641 e-mailadressen verzameld van zowel advocaten als mediators. Het is mogelijk dat sommige respondenten via meer dan één organisatie voor het onderzoek zijn benaderd.*

***Jeugdbescherming/jeugdzorg professionals**. Deze professionals werden geworven via verschillende wegen: rechtstreeks door ons of via interne e-mailwerving. In totaal 599 professionals uit verschillende organisaties – Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg Limburg, Jeugdhulp Friesland, Veilig Thuis, Minters (dienstverleners in welzijn) en MultiDisciplinair Centrum Kindermishandeling Haarlem – werden intern gecontacteerd.*

***Gezondheidszorg professionals**. Ook deze 98 professionals werden geworven op verschillende manieren. Vier e-mailadressen werden aan ons verstrekt door Vincent van Gogh instituut voor geestelijke gezondheidszorg (VVGi). De overige professionals werden benaderd door de organisatie waar ze werkten. Deze professionals behoorden tot de organisaties Nederlands Instituut voor Forensische Psychologie en Psychiatrie, Fier en Humanitas.*

Na het invullen van de internetvragenlijst, konden de respondenten aangeven of ze mee wilden doen aan een verloting van drie VVV-bonnen van elk 50 euro. Zij moesten hiervoor op een aparte website, los van de onderzoeksresultaten, hun emailadres achterlaten. Na afloop van de data-verzameling zijn willekeurig drie winnaars geselecteerd. Verder is een debriefing gestuurd naar respondenten die hadden aangegeven hierin geïnteresseerd te zijn." (overgenomen uit de submitted versie van het manuscript d.d. 13 september 2016).

[2] Tuten, T.L. (2010). Conducting online surveys. In S.D. Gosling & J.A. Johnson (Eds.), Advanced methods for conducting online behavioural research (pp. 179-192). Washington DC: American Psychological Association.

Wij hebben ons bij de opzet van onze websurvey gehouden aan de richtlijnen en adviezen vermeld in het boek van Gosling en Johnson (2010) (zie voetnoot 2). Dit boek is uitgegeven door de *American Psychological Association*, een autoriteit op het gebied van richtlijnen voor wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijk publiceren. Zo hebben wij bijvoorbeeld, volgens adviezen uit dit boek, twee reminder e-mails gestuurd aan de respondenten, c.q. reminders in de nieuwbrieven van de betreffende organisaties laten plaatsen, met een interval van twee weken ertussen. Ook hebben we 3 VVV-bonnen verloot onder respondenten die mee wilden doen aan de loting hiervoor. Dit zijn bewezen effectieve strategieën om het aantal respondenten te verhogen.

Overigens is een responspercentage van 10% heel gebruikelijk bij websurveys. De totale steekproef (*N*=863) van ons onderzoek is behoorlijk groot, en dat is dan ook de reden dat we enig vertrouwen hebben in de validiteit van de data. Hierbij dient tevens aangetekend te worden dat onze steekproef aanzienlijk groter was dan die in het oorspronkelijke surveyonderzoek van Hamel en collega's (2009; *N*= 410)[3], de studie waardoor ons onderzoek mede geïnspireerd is, en die gepubliceerd is in een internationaal, peer-reviewed tijdschrift. Wat ons betreft is dit surveyonderzoek integer, transparant en volgens de vigerende methoden voor websurveyonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is bovendien gepubliceerd in een peer-reviewed tijdschrift, waarbij verschillende reviewers het onderzoek en het manuscript kritisch hebben beoordeeld.

De heer Vrijkotte is van mening dat ik 'ouderverstoting', dat wil zeggen een kind dat een ouder afwijst op grond van manipulatie en bedrog, ontken. Ik weet niet waarop hij deze mening baseert. Al in het begin van onze publicatie (op de tweede pagina), wijzen wij op het bestaan van het fenomeen 'ouderverstoting':

"Het concept ouderverstoting [parental alienation] werd voor het eerst geïntroduceerd door Gardner. Hij beschreef het als een stoornis, Parental Alienation Syndrome (hierna te noemen: PAS), waarbij een ouder zijn/haar kind negatieve verhalen vertelt over de andere ouder, wat zelfs zo ver kan gaan dat de andere ouder beschuldigd wordt van mishandeling van het kind. In de literatuur bestaat een grote controverse met betrekking tot PAS. Het PAS-concept heeft veel kritiek gekregen van juristen en gedragswetenschappers, omdat het gebruikt is om de verklaringen van kinderen over mishandeling in twijfel te trekken en omdat het bestraffend is ingezet tegen ouders die, misschien op een onhandige manier, hun kinderen proberen te beschermen tegen reëel gevaar. In elke individuele casus waarbij een kind contact met een van de ouders weigert, dient zeer zorgvuldig onderzocht te worden wat daarvan de reden is: gerechtvaardigde afwijzing (op basis van ervaringen met mishandeling) of verstoting als gevolg van beïnvloeding door een van de ouders, en soms is er sprake van een mix van beide."

Uit dit citaat blijkt evident dat ik het bestaan van ouderverstoting (of nog beter: oudervervreemding; zie daarvoor www.conflictscheiding.eu) expliciet erken. Wij geven echter ook duidelijk aan dat om het onderscheid te kunnen maken tussen gerechtvaardigde afwijzing van een ouder door een kind op basis van mishandeling en afwijzing als gevolg van ouderverstoting/-vervreemding , zorgvuldig feitenonderzoek plaats dient te vinden. Dit feitenonderzoek ontbreekt in de Nederlandse

[3] Hamel, J., Desmarais, S., Nicholls, T., Malley-Morrison, K., & Aaronson, J. (2009). Domestic violence and child custody: Are family court professionals' decisions based on erroneous beliefs? *Journal of Aggression, Conflict and Peace Research, 1*, 37-52. doi:10.1108/17596599200900011.

kinderbeschermingsketen. Zie onder andere de kritische rapporten die hierover door de Kinderombudsman (2013), de Nationale Ombudsman (2012), en de Inspectie Jeugd (2014) zijn gepubliceerd.

De Kinderombudsman concludeerde bijvoorbeeld op basis van onderzoek naar o.a. 55 dossiers en 10 interviews met jongeren, in het rapport “Is de zorg gegrond” (2013) het volgende:

“De Kinderombudsman stelt vast dat er in de werkprocessen van BJZ, AMK en de Raad op dit moment niet voldoende kwaliteitswaarborgen zijn ingebouwd om er voor te zorgen dat het aantal fouten tot het absolute minimum wordt beperkt. Daardoor bestaat het risico dat fouten verderop in de jeugdzorgketen doorwerken. Het is dan mogelijk dat er beslissingen worden genomen op basis van onvolledige, onvoldoende onderbouwde informatie” (p.1). Ook de Nationale Ombudsman heeft diverse rapporten uitgebracht naar aanleiding van klachten van ouders over het gebrek aan feitenonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming, zie bijvoorbeeld: https://www.nationaleombudsman.nl/rapporten/2012/075).

De Inspectie Jeugdzorg is in haar Jaarrapport 2014 bijzonder kritisch over de kwaliteit van het feitenonderzoek binnen de Nederlandse jeugdzorg:

“De inspectie heeft een inhoudelijke analyse gemaakt van de signalen die zij in 2014 van burgers kreeg. In dat jaar gingen tachtig van de 309 signalen (deels) over het thema waarheidsvinding. Dat is bijna een kwart van alle signalen van burgers die de inspectie over dat jaar ontving. Voor de inspectie tekent zich hiermee het beeld af dat de waarheidsvinding een heikel en kritisch punt is binnen de kwaliteit van de jeugdzorg waaraan nog het nodige te verbeteren valt. Bij onderzoeken die de inspectie uitvoert naar aanleiding van meldingen van calamiteiten treft de inspectie ook tekorten aan in de waarheidsvinding. Zo zien we dat in de verslagen en rapportages lang niet altijd sprake is van een duidelijke scheiding van feiten en meningen, verificatie van beweringen en uitlatingen of het opvolging geven aan verzoeken om correctie van feitelijke onjuistheden.” (p. 8-9).

Deze problematische situatie rond het feitenonderzoek in de Nederlandse jeugdzorg is een van de redenen dat door ZonMw een aantal jaar geleden het onderzoeksprogramma Kindermishandeling is geopend. Het onderzoek, waarover in het artikel ‘Mythen over conflictscheidingen’ wordt gerapporteerd, is een voorstudie voor het ZonMw project ‘Verbetering ketenaanpak conflictscheidingen in Midden-Brabant’, dat tussen 2015 en 2017 door mij en een aantal collega’s in de regio Midden- en West-Brabant is uitgevoerd. Voor informatie over de resultaten uit dit ZonMw project, verwijs ik naar de website www.conflictscheiding.eu. Op deze website is tevens informatie te vinden over oudervervreemding. Ook hieruit blijkt dat dit onderwerp aandacht heeft gekregen binnen ons ZonMw project.

De heer Vrijkotte beweert in zijn brief dat ik Richard Gardner’s werk ontken, terwijl ik in het bovenstaande citaat expliciet naar zijn werk verwijs.

Ook staat deze literatuurverwijzing in de referentielijst:

Gardner, R. A., The parental alienation syndrome, Cresskill, NJ: Creative Therapeutics Inc 1998.

Tevens verwijzen wij in de Discussie van ons artikel onder de kop ‘Beperkingen en sterke kanten van het onderzoek’ expliciet naar de noodzaak van verder survey onderzoek naar oudervervreemding:

"*Ook het onderwerp kindermishandeling vs. alienation zou verder onderzocht kunnen worden, bijvoorbeeld door vragen te ontwerpen die ingaan op de signalen waaraan alienation vs. kindermishandeling te herkennen zijn."*

Ieder wetenschappelijk onderzoek richt zich op een bepaalde onderzoeksvraag, en is derhalve uit de aard der zaak beperkt. Ons websurvey-onderzoek is daarop geen uitzondering, en wij geven dit expliciet aan. Een websurvey dient tevens kort te zijn, omdat respondenten anders afhaken tijdens het invullen van de vragen.

De heer Vrijkotte verwijt ons specifiek dat wij de publicatie van Bernet en Baker (2013) niet aanhalen in ons artikel. Ik ben bekend met het werk van William Bernet, onder andere met zijn pleidooi om *Parental Alienation Disorder* als stoornis opgenomen te krijgen in de DSM-5, wat overigens niet gelukt is (Bernet, 2010).[4]

Het boek van Bernet (2010) heeft tot veel reacties geleid en de publicatie van Bernet en Baker (2013) is een repliek op drie eerdere publicaties (Houchin et al., 2012; Pepiton, Alvis, Allen et al., 2012; Walker & Shapiro, 2010).[5] Uit de titels van de artikelen van Houchin, Pepiton en collega's, en Walker en Shapiro (zie voetnoot 3), blijkt dat er een verhit debat in de wetenschappelijke literatuur bestaat over oudervervreeming en PAS. Het voert hier te ver om precies in te gaan op de inhoud van dit debat. Beret en Baker (2013) proberen in hun publicatie de kritiek verwoord in de drie eerdere publicaties te weerleggen, zoals dat in het wetenschappelijk discours gebruikelijk is. Alleen al het feit dat Beret en Baker focussen op een specifiek wetenschappelijk debat, maakt deze publicatie ongeschikt als bron voor ons artikel 'Mythen'. Doel van ons onderzoek was immers om de kennis van professionals te toetsen langs de meetlat van de wetenschappelijke evidentie. Op het gebied van oudervervreemding en PAS is nog enorm veel discussie over wat de wetenschappelijke evidentie nu precies is. Daarover bestaat tot op de dag van vandaag geen consensus. Dit bleek recent nog uit een beschikking van het Gerechtshof Arnhem/Leeuwarden [06-02-2018, ECLI:NL:GHARL:2018:1317][6] in een conflictscheidingszaak. Onder de motivering van de beslissing staat bij 2.7:

"*Het hof volgt de advocaat van de vader niet in haar stelling dat bij [D] sprake zou zijn van het 'Parental Alienation Syndrome' (PAS) dan wel ouderverstoting. Het zogenaamde PAS als syndroom is niet wetenschappelijk erkend. Wel algemeen erkend is het verschijnsel ouderverstoting waarbij over de oorzaken en de aanpak hiervan ook verschil van opvatting is*."

De heer Vrijkotte beweert dat Joan Kelly en Janet Johnston bekend staan als criticasters van het werk van Richard Gardner, maar dat zij tegelijkertijd, zoals aangehaald door Bernet en Baker (2013) verwijzen naar allerlei gedragingen van kinderen die het gevolg zijn van ouderlijke vervreemding:

---

[4] William Bernet (Ed.). (2010). *Parental Alienation: DSM-5 and ICD-11*. Springfield, IL: Charles C. Thomas Publisher.

[5] Houchin TM, Ranseen J, Hash PA et al. (2012). The parental alienation debate belongs in the courtroom, not in DSM-5. *Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law, 40*, 127–31.
Pepiton MB, Alvis LJ, Allen K, et al: Is parental alienation disorder a valid concept? Not according to scientific evidence—a review of Parental Alienation, DSM-5, and ICD-11 by William Bernet. *Journal of Child Sexual Abuse, 21*, 244 –53.
Walker LE, Shapiro DL (2010). Parental alienation disorder: why label children with a mental diagnosis? *Journal of Child Custody, 7*, 266–86.

[6] Permanente link: http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHARL:2018:1317.

"*Kelly and Johnston provided a lengthy description of typical behaviors of alienated children, including the following words and phrases: "freely express hatred or intense dislike toward the rejected parent," "demonize and vilify that parent, often present trivial reasons to justify their hatred," "usually are not reticent about broadcasting the perceived shortcomings of the parent to others," "strongly expressed resistance to visiting the rejected parent," "allegations about the rejected parent are mostly replicas or slight variants of the aligned parents' allegations and stories," "scripted lines are repeated endlessly," "do not have compelling supporting information," "appear not to be guilty or ambivalent as the children denigrate, often viciously, the rejected parent," "hostile and rude toward the rejected parent, grandparents, and other relatives," and "vigorously reject any suggestion that their obsessive hatred of the rejected parent has any relationship to the views or behaviors of the aligned parent*." (aangehaald in Bernet & Baker, 2013).

Dit zijn inderdaad allemaal voorbeelden van gedragingen die aangetroffen kunnen worden bij kinderen die blootstaan aan ouderlijke vervreemding. Kelly en Johnston ontkennen dus niet het bestaan van zoiets als oudervervreemding; ze zijn het echter niet eens met de visie van Gardner dat er sprake is van een specifiek 'syndroom', in casu PAS.

Deze laatste opvatting huldigt ook een van de meest vooraanstaande experts op het gebied van oudervervreemding, Richard Warshak. Warshak heeft onder andere een behandelprogramma ontwikkeld voor vervreemde kinderen en hun ouders: *Family Bridges*.[7] In 2015 publiceerde Warshak een artikel onder de titel: *Ten Parental Alienation Fallacies That Compromise Decisions in Court and in Therapy*,[8] waarin hij een tiental misverstanden rond het concept oudervervreemding op een rij zet. In datzelfde jaar publiceerde Warshak: *Parental Alienation: Overview, Management, Intervention, and Practice Tips*.[9] Op basis van een extrapolatie uit tientallen studies, komt Warshak op een conservatieve schatting van de incidentie van oudervervreemding: 2-4% van alle echtscheidingen. Beide publicaties van Warshak bevatten veel feitelijke informatie over oudervervreemding , en bieden een genuanceerde visie op het concept, los van de hierboven aangehaalde polemiek.

De heer Vrijkotte beweert in zijn brief dat ik vooringenomen ben en niet in staat ben het onderscheid te maken tussen oudervervreeming (PAS) en bonafide kindermishandeling. Ik vind dit een ernstige beschuldiging, die ik hierboven al weerlegd heb, met verwijzing naar hetgeen in de inleiding en in de discussie van ons artikel over ouderverstoting/PAS staat, en tevens op de website www.conflictscheiding.eu vermeld staat.

Ik hecht eraan hier ook nog te vermelden dat ik al jarenlang op de hoogte ben van methoden die behulpzaam kunnen zijn bij het maken van het onderscheid tussen oudervervreemding enerzijds, en

---

[7] Warshak, R. A. (2010). Family Bridges: Using insights from social science to reconnect parents and alienated children. *Family Court Review, 48*, 48–80. http://dx.doi.org/10.1111/j.1744-1617.2009.01288.x

[8] Warshak, R.A. (2015). Ten Parental Alienation Fallacies That Compromise Decisions in Court and in Therapy. *Professional Psychology: Research and Practice*, *46*, 235–249. http://dx.doi.org/10.1037/pro0000031

[9] Warshak, R.A. (2015). Parental Alienation: Overview, Management, Intervention, and Practice Tips. *Journal of the American Academy of Matrimonial Lawyers, 28*, 181-248. http://aaml.org/sites/default/files/MAT107_7.pdf.

bonafide kindermishandeling, anderzijds. Collega-psychologen Leslie Drozd en Nancy Olesen[10] houden zich hiermee al een groot aantal jaren bezig. Zie de publicaties onder voetnoot 10. Olesen is een bevriende collega, die ik al jaren ken van de congressen van de *Society for Personality Assessment*, en die ik regelmatig consulteer over complexe casuïstiek, zoals gebruikelijk is onder forensisch psychologen.

Ik ben bekend met het rapport van de LEBZ. Dit rapport kan echter niet dienen als steun voor de claim dat kindermishandeling in scheidingssituaties zeldzaam is. Immers, de politie doet maar zelden feitenonderzoek in echtscheidingszaken (meestal alleen bij beschuldigingen van seksueel misbruik, en ook dan vaker niet dan wel). Het LEBZ rapport omvat derhalve een zeer selectieve steekproef. Ten tweede zijn de politie en de LEBZ (die is ingesteld door de Nationale Politie) op zoek naar strafrechtelijk bewijs voor kindermishandeling. De lat voor strafrechtelijk bewijs ligt (terecht) hoog. Er dienen minimaal twee feitelijkheden aangetoond te zijn die wijzen op kindermishandeling. Het adagium: 'één getuige is geen getuige', geldt in het strafrecht. Dit betekent vrijwel altijd dat als een kind een belastende verklaring aflegt en de vermeende pleger van de mishandeling ontkent, de LEBZ zal concluderen dat er onvoldoende bewijs is om te vervolgen, en dat er dus geen kindermishandeling is aangetoond. En dat geldt dus voor de meeste echtscheidingszaken waarin beschuldigingen van kindermishandeling geuit worden, aldus het LEBZ rapport. Strafrechtelijk niet bewezen kindermishandeling is echter iets anders dan feitelijk niet aanwezige kindermishandeling.

Het onderzoek van Edward Kruk (2008), dat door de heer Vrijkotte wordt aangehaald, kan ik niet serieus nemen. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van, d.w.z. "*commissioned by the Father Involvement Research Alliance (FIRA)*", zoals te lezen is op de voorkant van dit rapport. Het is niet gepubliceerd in een peer-reviewed tijdschrift. Het is algemeen bekend dat er groepen vaders bestaan die zich verzetten tegen het idee dat er zoiets bestaat als partnergeweld als reden voor een scheiding. Dit zien we ook terug in de redeneringen van de heer Vrijkotte, alsook in het document van Kruk. Kruk gaat zelfs zover dat hij een publicatie van anderen in zijn eigen straatje probeert te passen. Zo beweert hij bijvoorbeeld het volgende:

"*And it is not uncommon for spouses in high-conflict separations to make false or exaggerated allegations of abuse (Bala, Jaffe, and Crooks, 2007)."* (zie Kruk, 2008, p. 16). Hij verwijst hier naar een conference paper:

Bala, N., Jaffe, P, and Crooks, C. (2007). *Spousal violence and child-related cases: Challenging cases requiring differentiated responses*. Paper presentation at the Ontario Court of Justice, Judicial Development Institute, Toronto.

Deze congrespresentatie valt voor mij niet te achterhalen, maar er is wel een publicatie met ongeveer dezelfde titel: Jaffe, P.G., Crooks, C.V., & Bala, N. (2009). A framework for addressing

[10] Drozd, Leslie M., & Olesen, Nancy W. (2004). Is It Abuse, Alienation, and/or Estrangement? A Decision Tree. *Journal of Child Custody: Research, Issues, and Practices, 1*, 65-106.

Drozd, L.M., & Olesen, N.W. (2010). Abuse and alienation are each real: A response to a critique by Joan Meier. *Journal of Child Custody: Research, Issues, and Practices, 7*(4), 253-265.

Drozd, Leslie M., Olesen, Nancy W., & Saini, Michael A. (2013). *Parenting plan and child custody evaluations: Using decision trees to increase evaluator competence and avoid preventable errors*. Sarasota, FL: Professional Resource Press.

allegations of domestic violence in child custody disputes. *Journal of Child Custody: Research, Issues, and Practices, 6*(3-4), Special Issue: Domestic violence issues in child custody. pp. 169-188.

Dit is het Abstract van deze publicatie:

"The dominant philosophy in family court emphasizes cooperative solutions between separating parents who are encouraged to put their conflicts behind them. For the majority of separating families, this collaborative approach will best serve their children. However, cases involving domestic violence require a paradigm shift, with a greater focus on making a parenting plan that protects victims and children, and less emphasis on speedy, cooperative outcomes. This paper presents a framework for addressing domestic violence through a tiered assessment strategy and an accompanying intervention framework depicted by off-ramps from a freeway (as an analogy in this case to the substantial momentum towards collaborative settlements). These off-ramps for domestic violence and high-conflict cases do not suggest a one-size-fits-all solution within these categories; rather, they mark a departure point from which a wide range of solutions may be considered. Policy and practice implications of this paradigm shift are highlighted."

Het is duidelijk dat Kruk hier een loopje neemt met de waarheid. Het artikel van Bala, Jaffe en Brooks gaat helemaal niet over valse beschuldigingen van huiselijk geweld. Integendeel, experts als Nicholas Bala en Peter Jaffe pleiten al jaren voor gedegen feitenonderzoek naar huiselijk geweld (partnergeweld en kindermishandeling) bij (conflict)scheidingen.

Tenslotte moet mij van het hart dat de brieven van de heer Vrijkotte mij hebben bevreemd en tevens onaangenaam verrast. Tijdens de bijeenkomst bij de Raad voor de Kinderbescherming te Den Haag, waar ik de heer Vrijkotte voor het eerst ontmoette, leek hij mijn wetenschappelijke visie te begrijpen, namelijk dat altijd feitelijk onderzocht dient te worden wat de reden(en) is/zijn van de afwijzing door een kind van een ouder in een scheidingssituatie. Het ontbreken van dit feitenonderzoek in het onderzoek dat de Raad voor de Kinderbescherming doet in echtscheidingszaken, is een punt van kritiek dat wij beiden delen. Mijn onderzoeksprojecten binnen de jeugdzorg/jeugdbescherming zijn allemaal gericht op het verbeteren van dit feitenonderzoek. Dit is algemeen bekend. Alleen feitenonderzoek kan mijns inziens bepalen of er sprake is van oudervervreemding, partnergeweld, of een andere vorm van mishandeling binnen de context van een conflictscheiding.

Ik heb de heer Vrijkotte na afloop van de bijeenkomst in Den Haag gevraagd om zijn visitekaartje. Ik vertelde dat ik hem graag wilde uitnodigen als ervaringsdeskundige voor een gastcollege in het blok '*Forensic assessment in child custody and child abuse cases'*. Hij zei toen dat hij daartoe in principe wel bereid was. Dit onderwijsblok geef ik elk jaar binnen de tweejarige Master Forensic Psychology. Ik vind het belangrijk dat studenten niet alleen wetenschappelijke kennis opdoen, maar ook blootgesteld worden aan ervaringen uit de praktijk (van professionals en van cliënten).

Ik had na de bijeenkomst bij de Raad voor de Kinderbescherming hoop op een open dialoog met de heer Vrijkotte. Na het lezen van de ingediende klacht in juli 2017, de insinuerende en agressieve toon ervan, alsook de aantijgingen jegens mijn persoon op sociale media, en het feit dat de klachtbrief onmiddellijk naar de landelijke dagbladen werd verstuurd, is deze hoop helaas vervlogen. De brief aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit vind ik ronduit beledigend en vijandig richting mijn als persoon. Ook de valse aantijgingen inzake de eerdere tuchtrechtelijke berisping komen op mij zeer bedreigend over.

Ik werp elke beschuldiging dat ik bevooroordeeld of wetenschappelijk niet integer zou hebben gehandeld inzake de publicatie 'Mythen over conflictscheidingen' verre van mij. Integendeel, ik ben van mening dat ik een genuanceerde visie op conflictscheidingen heb, waarin ruimte is voor alle aspecten die deze problematiek zo complex maakt. Op de eerdergenoemde website die een van de resultaten van ons ZonMw project is, gebruiken we de metafoor van de puzzel om de complexiteit van conflictscheidingen aan te duiden: http://www.conflictscheiding.eu/wat-is-een-conflictscheiding/. Zoals u kunt zien maakt vervreemding onderdeel uit van deze puzzel. Ik overzie de wetenschappelijke literatuur op het gebied van conflictscheidingen uitstekend en ben van mening dat juist de heer Vrijkotte selectief in deze literatuur struint om koste wat kost zijn gelijk te halen.

Met vriendelijke groeten,

Corine de Ruiter